

HeijmenEs

Betrokken
bij en omgeven
door natuur

INHOUD

- 3** Voorwoord
- 4** Intensieve begeleiding
- 5** Ervaringsgericht leren
- 6** Onderwijs-zorgboerderij en maatwerk
- 8** De groepen
- 8** Duaal leren
- 9** Beginnen bij de basis
- 10** Verantwoording & kwalificaties
- 12** De werkgebieden
- 15** Contact

VOORWOORD

Onze onderwijs-zorgboerderij HeijmenEs bevindt zich in het buitengebied van Wierden (Overijssel). Zo bieden we kinderen en jongeren alle ruimte en een fijne plek waar ze de nodige zorg en aandacht krijgen.

HeijmenEs betekent 'Thuiskomen op de Es'. Wij staan voor professionele, kleinschalige en vertrouwde begeleiding, midden in de natuur. De kinderen leren hier samenwerken, krijgen (weer) zelfvertrouwen en er is ruimte voor een-op-eenbegeleiding.

Over ons

Wij zijn Angelo en Annemarie en samen met onze dochter Merel en vijf gezinshuiskinderen wonen wij op de HeijmenEs. Naast de onderwijs-zorgboerderij en ons gezinshuis bieden we BSO en beschermd begeleid wonen aan. Ook is er een ruimte voor huiswerkbegeleiding. Hierbij werken we intensief samen met lokale experts op het gebied van (bijvoorbeeld) leren leren en faalangst.

Hartelijke groet,

Annemarie en Angelo

INTENSIEVE BEGELEIDING

Er zijn leerlingen die op school vastlopen en soms zelfs thuis komen te zitten. Het is belangrijk dat deze kinderen en jongeren uit de situatie worden gehaald.

Zo bieden we hen extra nabijheid en aandacht. Deze leerlingen hebben het moeilijk in de groep en kunnen soms door gedragsproblemen ook de veiligheid van zichzelf en/of medeleerlingen in gevaar brengen. Vanuit ons gezinshuis hebben we de nodige ervaring op het gebied van de complexiteit binnen de hechtingsproblematiek.

Verbinding

Op onderwijs-zorgboerderij HeijmenEs beginnen we altijd bij het 'ontmoeten'. Vanuit dit stevige en solide fundament gaan we samen op pad, met begeleiding op basis van de zogenoemde Ik-kracht. Door de kleinschaligheid is er heel veel mogelijk op onze onderwijs-zorgboerderij. Alles begint laagdrempelig (samen) en voor elke leerling wordt een persoonlijk leerplan opgesteld.

Onze begeleiding is sterk verbonden met de boerderij en het landschap. Het ervaren team wordt regelmatig geschoold door

(pedagogische) experts. We werken vanuit onze kennis, ervaring en verbondenheid. Dat doen we methodisch, vanuit het mediërend leren (het trainen van de cognitieve functies) en met oog voor de pedagogische driehoek (kind, ouders en school). Door te werken aan persoonlijke uitdagingen in een positieve omgeving, wordt het zelfvertrouwen van onze leerlingen versterkt. Ze doen succeservaringen op die zorgen voor positieve groei.

Vanuit de natuur

Als natuurgids hebben we kennis van de natuur. Zo zetten we als pedagogisch medewerker de natuur educatief en opvoedkundig in, waarbij onze leerlingen ervaren hoe bijzonder ons eigen landschap en de landbouw zijn. Op de boerderij verbinden we ons met de kringlopen van de natuur. We telen bijvoorbeeld fruit en bloemen met behulp van de bijen, waarbij we gebruik maken van symbiose (meerdere soorten die samenwerken en elkaar versterken). Zo zijn we ook betrokken bij het nabijgelegen landschap.

ERVARINGSGERICHT LEREN

De boerderij en het landschap bieden een unieke leerervaring. We sluiten daarbij aan op de omgeving en de wisselende seizoenen. Kinderen leren hier over zichzelf, de natuur en hoe ze goede burgers kunnen zijn.

We combineren vakken als taal, geschiedenis, aardrijkskunde, rekenen, biologie naadloos met spel en muziek, waardoor leren een avontuurlijke en holistische ervaring wordt.

Een voorbeeld:

De tamme kastanje

We:

- vertellen over de Romeinen die deze bomen geplant hebben om hun troepen te voeden;
- berekenen de hoogte van de boom;
- spelen tussen de bomen;
- poffen tamme kastanjes boven een vuurtje.

We werken op de boerderij met een leerplan, vanuit ons kwaliteitshandboek. Dit plan start met de volgende definitie:

Ervaringsgericht leren in de natuur is het creëren van een methodisch opgezette leersituatie waarin mensen concreet intense ervaringen opdoen, die na reflectie over deze ervaring leiden tot verandering in cognitie en gedrag op meerdere leefgebieden.

Dit betekent dat leerlingen op onze onderwijs-zorgboerderij concreet intense ervaringen opdoen. Door deze naderhand met hen te bespreken, krijgen ze meer inzicht in de situatie en in de gevolgen van hun eigen handelen. Met deze inzichten kunnen we samen aan de slag. En zo bereiken we verandering in cognitie en gedrag, op meerdere leefgebieden, zoals school, vrije tijd en relaties.

In ons kwaliteitshandboek (www.heijmenes.nl) staat beschreven hoe wij ons methodisch handelen toepassen op de werkvloer.

ONDERWIJS-ZORGBOERDERIJ EN MAATWERK

De Wageningen Universiteit deed onderzoek naar de werking van de onderwijszorgklas. De andere omgeving en nodige flexibiliteit die wij als onderwijszorgboerderij HeijmenEs bieden, zijn positieve factoren waardoor de leerling zich beter kan ontwikkelen.

Dit leidt tot sociaal-emotionele groei (de leerling is zelfverzekerder en gelukkiger) en een metacognitieve ontwikkeling (de leerlingen kunnen beter reflecteren, denken positiever, voelen meer verantwoordelijkheid

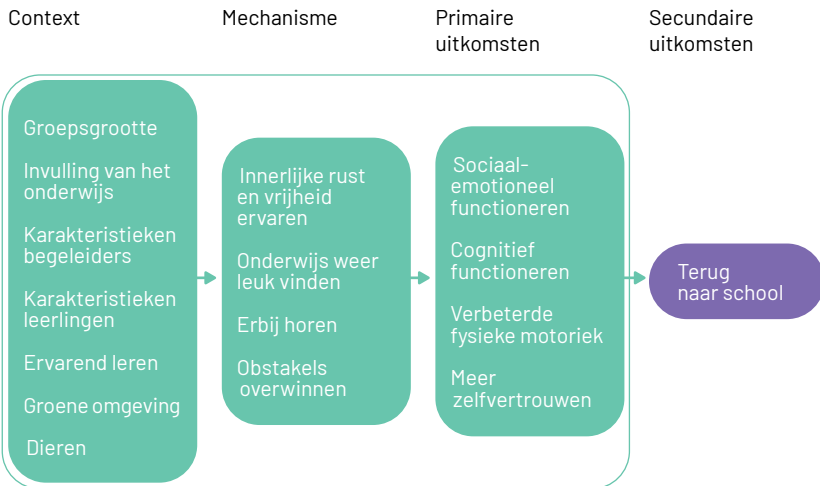
en zijn toekomstgericht met een leerbare opstelling).

Een mooi uitgangspunt om als school weer met de leerling te kunnen werken.

Meer informatie over het concept onderwijszorgboerderij is te vinden op de website van de Federatie Landbouw en Zorg.

Maatwerk

Voor diverse ondersteuningsbehoeftes zijn verschillende expertises nodig. Altijd met het doel om de leerling terug te

Conceptueel raamwerk

Conceptueel raamwerk dat laat zien waarom een onderwijszorgboerderij een passende plek kan zijn voor leerlingen die tijdelijk niet passen in een meer schoolse omgeving.

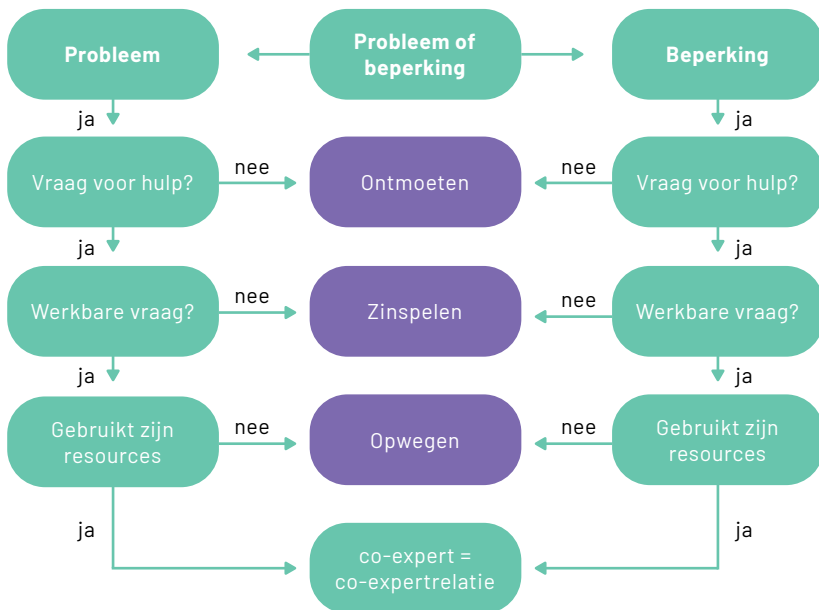
leiden naar het onderwijs. Wij stappen in waar de leerling onze ondersteuning nodig heeft en stappen uit zodra dit afgerond is. Wij zien het traject als geslaagd wanneer we niet meer nodig zijn.

Als onderwijs-zorgboerderij bieden wij:

- een (ortho)pedagogisch en therapeutisch leerklimaat
- een ervarings- en onderzoeksgerichte leerplek met vakmensen
- ruimte voor huiswerkbegeleiding om weer op het juiste niveau in te stromen

Op HeijmenEs ondersteunen we zowel in behandeling als in het leertraject. Daarbij spreken we de taal van onderwijzer, orthopedagoog en therapeut.

Zinspelen: Zin om samen te spelen, ergens op zinspelen. Dialoog.

Ontmoeten: elkaar ontmoeten zonder agenda: niets moeten. Benaderen vanuit het niet weten.

Op weg en afwegen. PPP.

DE GROEPEN

We werken op HeijmenEs met drie leeftijdsgroepen:

- De Kippenbende (onderbouw SO)
- De Struinaars (bovenbouw SO en onderbouw VSO)
- De Kluners (bovenbouw VSO en vervolgonderwijs)

Op HeijmenEs staan samenwerking en gemeenschapszin centraal. We zetten regelmatig activiteiten op waarbij verschillende groepen de handen ineenslaan en van elkaar leren. Zo zetten onze Struinaars

een speurtocht uit voor de Kippenbende, terwijl een Klunser de rol van leider op zich neemt. Deze gezamenlijke avonturen zijn meer dan alleen plezier: ze bouwen aan het zelfvertrouwen en de teamgeest van onze leerlingen. Door deze gedeelde ervaringen ontdekken ze de kracht van samenwerking en vriendschap.

DUAAL LEREN

Uit onderzoek blijkt dat leerlingen die op school moeite hebben met leren gebaat zijn bij een ervaringsgerichte leerplek. Zij leren vaak door te doen.

Zo concluderen Smith & Rayfield (2019) dat leerlingen met leerproblemen (vaker dan andere leerlingen) een voorkeur hebben voor het verwerken van informatie via concrete

ervaringen (apprehension) in plaats van via abstracte concepten (comprehension). Hun experiment met 111 leerlingen in het agrarisch onderwijs liet zien dat leerlingen met leerproblemen baat hebben bij deze manier van lesgeven.

Hierbij werd het onderwijs via twee routes aangeboden:

- nieuwe concepten presenteren en uitleggen via concrete ervaringen

- abstracte concepten presenteren en uitleggen om deze later met concrete activiteiten te verbinden.

Leerlingen met leerproblemen behaalden betere resultaten wanneer de stof via de eerste route (ervaringsgericht leren) werd aangeboden.

Onze leerlingen zijn dan ook enorm gebaat bij de combinatie van school en ervaring die onderwijszorgboerderij HeijmenEs biedt.

BEGINNEN BIJ DE BASIS

Het zijn vaak de gevolgproblemen of beperkingen die het meest zichtbaar zijn, wanneer een leerling niet op de goede plek zit. Hij/zij zit niet lekker in zijn vel en ervaart dat hij/zij het probleem is. Juist voor deze leerlingen is het moeilijk om zich kwetsbaar op te stellen.

Ontmoeten staat bij HeijmenEs beginnen ook voor niet moeten. In de pedagogische relatie zetten we met name in op het ervaren

en vertrouwen. Kinderen mogen zichzelf zijn, ontdekken en zich ontplooiën. Tijdens het ontdekken kijken we wat de leerling graag wil ontwikkelen. Vervolgens maken we concreet welke stappen nodig zijn – op sociaal-emotioneel en cognitief gebied – om weer (gedeeltelijk) naar school te kunnen gaan. In overleg met de school kijken wij waar de leerling weer in kan stromen en wat er nodig is om te starten zonder achterstand.

VERANTWOORDING EN KWALIFICATIES

ISO

Alle onderdelen van onze onderwijs-zorgboerderij, waaronder het gezinshuis, zijn ISO-gecertificeerd. De gehele organisatie werkt met eenzelfde plan.

Contracten

HeijmenEs beschikt over een AGB-code en is als jeugdzorgprofessional aangesloten bij het SKJ. We werken op contractbasis samen met veertien Twentse gemeentes.

Samen één plan

Wij werken graag samen, met oog voor elkaars kwaliteiten. Dat doen we door het principe 'één leerling, één plan'. Het hulpverleningsplan 'Samen1plan' biedt een online omgeving waar we als betrokkenen heel transparant samen kunnen werken met ouders en andere hulpverleners. Vanzelfsprekend kunnen we ons ook aansluiten bij een andere werkomgeving.

8-fasenmodel

We werken met het 8-fasenmodel (Movisie). De begeleiding begint met een observatie en startverslag.

Samen stellen we een programma op waar we tijdens de afgesproken periode aan werken, inclusief begeleidingsplan en periodieke terugkoppeling. Tijdens de evaluatie bekijken we of en hoe het mogelijk is om terug te stromen naar het onderwijs.

Ik-kracht

'Ik-kracht' verwijst naar je innerlijke sterkte en veerkracht bij uitdagingen, problemen en moeilijkheden. Je gelooft in je eigen kunnen en ervaart zelfvertrouwen als het gaat om wie je bent als persoon.

Startkwalificatie

Uit gesprekken met het Zone College blijkt dat onze

onderwijs-zorgboerderij een geschikte plek is voor leerlingen vanuit een praktijkgerichte hoveniersopleiding. Zij kunnen bij ons de nodige praktijkervaring opdoen.

Stage

We bieden ook stagebegeleiding aan leerlingen die extra pedagogische ondersteuning nodig hebben bij hun stage.

WERKGEBIEDEN

Plant

Tuinieren begint met het opstellen van een plan en rekening houden met de omstandigheden. We gebruiken technieken als combinatie- en wisselteelt om onze tuin gezond te houden. Onze beplanting en ons maaibeleid heeft invloed op de dieren in de tuin. Zo werken wij vanuit verbondenheid met onze gemeenschap en de natuur.

Elke leerling krijgt de kans om actief hieraan mee te doen. Van spitten en bemesten tot zaaien, sproeien, planten, oogsten en het verwerken en conserveren van de oogst. Samen bedenken we het tuinplan en vullen we de tuinkalender in, waarbij we altijd rekening houden met de individuele doelen van elke leerling.

Door te werken tussen de planten en dieren, met je handen in de aarde, ervaren we de verbinding met de natuur. We nemen regelmatig de tijd om stil te staan en uit te leggen wat we aan het doen zijn.

Dier

We beginnen onze dag met het voeren van de dieren. Daarbij passen we bijvoorbeeld allerlei berekeningen toe. We voeren niet alleen, maar kijken ook naar het welzijn, gedrag, gezondheid en huisvesting van de dieren.

Daarnaast voeren we gezamenlijk de periodieke taken uit. We leren hoe je de verschillende dieren op de boerderij benadert, vasthoudt en verzorgt.

Techniek

De leerlingen krijgen de kans om met verschillende machines te werken. Ze ontdekken waar en hoe ze het oliepeil controleren, een luchtfilter schoonmaken of het draad van de bosmaaier vervangen. We laten de leerlingen ook kennismaken met de expertise van professionals als de hoefsmid, dierenarts, landschapsbeheerder of bouwvakker. Wij werken samen met een vaste groep vakmensen, die hun kennis en expertise graag delen.

Daarnaast pakken we zelf veel aan. We bouwen en timmeren en doen aan metaalbewerking zoals lassen en slijpen. Leerlingen vinden deze activiteiten vaak spannend, maar het geeft hun zelfvertrouwen een enorme boost als het samen lukt. Het is dan geweldig om ze te zien groeien door deze uitdagingen aan te gaan.

Een praktische aanpak in het leren staat bij ons centraal. Zo leren we leerlingen hoe ze het aantal dakpannen berekenen dat nodig is voor een vierkante meter, of hoe ze kubieke meters berekenen voor bestratingsprojecten. Elke leerling krijgt uitdagingen op maat, passend bij zijn of haar niveau en capaciteiten. Het gaat hierbij vooral om het ontwikkelen van inzicht, volgens de methode 'plan, doe, controleer en handel'. Op deze manier ervaren leerlingen praktisch en concreet hoe rekenen in real-life situaties wordt toegepast.

Veiligheid staat altijd voorop. De machines en de werkruimte hebben een beveiliging en de begeleiders zijn bhv'er. Ook voeren we jaarlijks een risico-inventarisatie (RIE) uit.

Recreatie

In het veranderende landschap rond HeijmenEs, waar ooit boeren het landschap domineerden, nemen recreatie en natuurbeleving nu een prominente plaats in. Met onze recreatiegroep 'De Struinaars' ontdekken we de omgeving rond de rivier de Regge en genieten we van het uitzicht op de Pelmolens. Vanuit onze tipi als uitvalsbasis beleven we avonturen en houden we de omgeving netjes, terwijl we tijdens speur- en expeditietochten allerlei raadsels en opdrachten oplossen.

Landschap

Als HeijmenEs zetten wij ons actief in voor de gemeenschap en het landschap. We ondersteunen particulieren bij het onderhouden van de tuin en helpen organisaties bij het landschapsonderhoud. Rondom de HeijmenEs vind je bijzondere natuurgebieden: het Reggedal, Notter-Zuna, de Borkeld, het Overveen, het Wierdens veld en de doorbraak bij Ypelo. We richten ons op het behoud van het cultuurlandschap en het bevorderen van de biodiversiteit.

CONTACT

HeijmenEs jeugdzorgboerderij

Angelo & Annemarie

Rijssensestraat 109
7642 NK Wierden

heijmenes@gmail.com
M 06 81 04 84 47

www.heijmenes.nl

A photograph of two cucumber plants growing in pots inside a greenhouse. The plant on the left is in a blue pot, and the one on the right is in a white pot. Both plants are supported by wooden stakes and have large green leaves and yellow flowers. The greenhouse has a glass and metal frame, and the floor is made of stone tiles. In the background, there are two light blue plastic chairs and a view of an outdoor field.

Heijmen Es